

[Redacted]
Albækvej 1
6900 Skjern

Miljøgodkendelse

gældende for virksomhed på adressen
Albækvej 1
6900 Skjern

- Virksomhedens art: Søer med smågrise indtil 7,2 kg.
- Matrikel nr.: 3a m.fl, Albæk, Skjern Jorder.
- Listebetegnelse: I 101a: Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 DE, dog 270 DE hvis mindst 90% af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer.
- Tilsynsmyndighed: Skjern Kommune

Baggrund	4
Godkendelse	4
Vilkår	4
Vilkår om indretning og drift	4
Gift og kemikalier	5
Vilkår om støj, lugt, støv og hygiejne	5
Støj	5
Støv og lugt.....	6
Hygiejne.....	6
Vilkår for affaldshåndtering	6
Døde dyr	6
Farligt affald	6
Risikoaffald	6
Andet affald.....	7
Registrering af affald.....	7
Vilkår i relation til husdyrgødningsbekendtgørelsen	7
Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	7
Opbevaringskapacitet	7
Opbevaring	7
Vilkår om kontrol.....	7
Øvrige vilkår	8
Ejerforhold	8
Offentlig vej.....	8
Spildevand	8
Godkendelsens gyldighed.....	8
Lovgrundlag.....	9
Vilkårene for miljøgodkendelsen er udformet med baggrund i:.....	9
Klagevejledning	9
Offentliggørelse	10
Kopi tilsendt:	10
Miljøteknisk beskrivelse	11
Det ansøgte	11
Ejerforhold	11
Bedriftens beliggenhed	11
Produktionen.....	12
Bedriftens indretning og drift.....	12
Bygninger.....	12
Arealer	12
Beskæftigede.....	12
Ventilation	12
Energiforbrug	13
Foderforbrug.....	13
Produktion af gødning.....	13
Spildevand	13
Kemikalier	13
Vedligeholdelse af driftsmaskiner.....	13
Opbevaring af husdyrgødning.....	13
Udbringning af husdyrgødning.....	13
Opbevaring og bortskaffelse af affald	14
Døde dyr	14
Farligt affald	14
Fluer.....	14
Rottebekæmpelse.....	14

Støj-, lugtgener.....	14
Lugt:.....	14
Oplysninger om til- og frakørselsforhold	14
Øvrige miljøforhold (vandforsyning m.v.)	14
Resumé	15
Miljøteknisk vurdering	16
Støjbelastning	16
Jord- og vandforurening.....	16
Luftforurening.....	16
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	17
Affald.....	17
Bilag.....	17

Baggrund

Skjern Kommune modtog den 28. august 2006 en ansøgning om IPPC-godkendelse af en husdyrproduktion omfattende mere end 750 søer (= stipladser).

Der er søgt om godkendelse af en husdyrproduktion på 1.160 søer årligt, svarende til 269,8 DE, på ejendommen Albækvej 1, 6900 Skjern.

Ansøgningen er indkommet til amtet inden den 1. november 2005, hvorfor antallet af stipladser kan være på 1.160 uden, at der skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

Produktionen er jf. bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder omfattet af IPPC-reglerne, hvilket medfører, at der skal annonceres offentligt, at der er indgivet en ansøgning, og at alle har ret til at udtale sig i sagen. Endvidere skal godkendelsen regelmæssigt revurderes og vilkårene om nødvendigt ændres. Dette skal ske mindst hvert 10. år.

IPPC er en forkortelse for "Integrated Pollution Prevention and Control" og kan oversættes til dansk som, integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Bestemmelsen har grund i EU-direktivet af 24. september 1996.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger og indeholder vilkår for virksomhedens indretning, drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Der opføres en ny stald med løbe og drægtighedsstald på 3.150 m², 2 farestalde på henholdsvis 600 m² og 750 m² i alt 4.500 m² samt en gyllebeholder på 2.553 m³ i forbindelse med udvidelsen.

Ved stuehuset anvendes avls og driftsbygningerne som lade og lagerplads. Disse bygninger er opført fra 1880 til 1960.

Ejendommens øvrige avls- og driftsbygninger er opført i 2002 og der er ansøgt om udvidelse fra 82 DE til 269,8 DE.

Ringkjøbing Amt har ved VVM-screening den 16. august 2006 afgjort, at udvidelsen ikke er VVM-pligtig.

Der har i forbindelse med sagsbehandlingen været et tilsynsbesøg den 9. oktober 2006. Ud over vilkårsdelen indeholder godkendelsen en miljøteknisk beskrivelse samt en miljøteknisk vurdering.

Godkendelse

Skjern Kommune meddeler hermed godkendelse af den ansøgte husdyrproduktion på ejendommen Albækvej 1, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af kapitel 5 i Lov om Miljøbeskyttelse.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår

Vilkår om indretning og drift

Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen og godkendelsens vilkår.

Godkendelsen er gældende for en produktion op til 269,8 DE. Grundlaget for dette er en produktion er som følger:

- Søer med smågrise til 7,2 kg 1.160 stk. 269,8 DE

beregnet efter bilag 2 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Produktionens omfang er dog begrænset af det til enhver tid værende areal, der er til rådighed for udbringning af husdyrgødning. Den maksimalt tilladte produktion beregnes ved gødningsårets start, hvert år 1. august, på grundlag af det areal, der er til rådighed for udsprejning af husdyrgødning og opbevaringskapaciteten af den producerede husdyrgødning. Dokumentation for den maksimale produktion skal efter anmodning forelægges miljøtilsynet.

Til dokumentation for, at produktionen ligger inden for godkendelsens rammer, skal der en gang årligt indsendes relevante kopier i form af Plantedirektoratets skema B til gødningsregnskab eller lignede. Regnskabet indsendes til Teknisk Forvaltning og indsendes første gang den 31. marts 2008 for regnskabsperioden 1. august 2006 til 31. juli 2007. Dokumentationen skal som minimum indeholde oplysninger om dyreholdets sammensætning samt udsprejningsarealer.

Ved driftsuheld, hvor der er sket en forurening, eller der er fare herfor, skal tilsynsmyndigheden snarest muligt orienteres om uheldets art, omfang og afværgelse.

Gift og kemikalier

Midler, der er klassificeret som giftige og meget giftige, skal opbevares i aflåst giftrum. I giftrum må der ikke være gulv afløb.

Medicin og kemikalier skal opbevares forsvarligt. Det vil sige utilgængeligt for børn, og i rum uden gulv afløb. Kemikalier, medicin og lignende skal kunne fjernes i tilfælde af brand.

Vilkår om støj, lugt, støv og hygiejne

Støj

Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau ved boliger uden for egen grund må ikke overskride følgende værdier:

Mandag-fredag	07:00-18:00	55 dB(A)
Lørdag	07:00-14:00	55 dB(A)
Lørdag	14:00-22:00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	07:00-22:00	45 dB(A)
Aften alle dage	18:00-22:00	45 dB(A)
Nat alle dage	22:00-07:00	40 dB(A)

Maksimalværdien (spidsværdien) af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB (A)

Det ækvivalente støjniveau i dB(A) skal overholdes inden for de følgende tidsrum:

For dagperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden skal grænseværdien overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 1 time.

For natperioden skal grænseværdien overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på ½ time.

Støv og lugt

Virksomheden må ikke give anledning til lugt- og støvgener uden for ejendommens areal, der af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.

Udspredding af gylle skal ske i overensstemmelse med Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., og endvidere skal der udvises god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Ventilationsanlæg skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener for de omkringboende. Staldventilatorer skal renholdes og vedligeholdes efter behov.

Der skal, ved væsentlige ændringer i eksisterende stalde samt ved etablering af nye staldbygninger, foretages en vurdering af mulighederne for, at reducere støv- og lugtgener. BAT- noter (Bedst Anvendelig Teknik) skal indgå i vurderingerne og skal forelægges Skjern Kommune, Teknik og Miljø inden byggeriet/ændringerne igangsættes.

Hygiejne

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Der skal overalt ved ejendommens avis- og driftsbygninger foretages forebyggende rottebekæmpelse.

Som dokumentation herpå, skal der indsendes kopi af indgået kontrakt med et Aut. rottebekæmpelsesfirma. Såfremt der ændres i kontrakten skal dette meddeles til Skjern Kommune, Teknik og Miljø.

Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Anvendelse af rovfluer falder ind under disse retningslinier.

Vilkår for affaldshåndtering

Døde dyr

Selvdøde dyr skal bortskaffes til destruktionsanstalt og opbevares således, at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold. Det vil sige, at mindre dyr skal opbevares i lukkede containere, mens større dyr skal overdækkes tæt med kadaverkappe, presenninger eller lignende.

Transport af døde dyr til anden ejendom skal foregå i lukket container eller på anden måde overdækket.

Farligt affald

Farligt affald skal opbevares under tag, i lukket emballage på tæt underlag med opkant, således at spild kan tilbageholdes og opsamles.

Farligt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med gældende regulativ for bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald i Skjern Kommune.

Risikoaffald

Risikoaffald i form af medicinrester og redskaber for anvendelse af medicin, såsom knive, kanyler med videre, skal bortskaffes i en gennemsigtig beholder af enten glas eller plastic til et apotek eller på genbrugspladsen.

Andet affald

Affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende affaldsregulativ, jævnfør Retningslinier - Erhvervsaffald Renovationsselskabet ESØ 90 I/S af januar 1999.

Der må ikke foretages nedgravning eller afbrænding af affaldsprodukter.

Registrering af affald

Der skal føres register over affaldsproduktionen, jævnfør Bekendtgørelse om affald. Registeret skal føres over fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer. Registeret skal første gang føres for året 2007. Registerets oplysninger og dokumentation for disse oplysninger skal opbevares i 5 år.

Vilkår i relation til husdyrgødningsbekendtgørelsen

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Indretning og drift af stald og opbevaringsanlæg for husdyrgødning, samt udbringning af husdyrgødningen skal ske i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal have den tilstrækkelige kapacitet. Opbevaringskapaciteten for den flydende husdyrgødning, inklusive vaskevand, spild og regnvand, skal svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Opbevaring

Skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til opbevaring på anden ejendom skal være af mindst 5 års varighed. Kopi af aftalerne skal fremsendes til Skjern Kommune senest ½ år før, aftalen træder i kraft. Standardkontrakter udarbejdet af afdelingen for Landboret bør anvendes.

Forpagtningsaftaler eller andre skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning skal være af mindst 1 års varighed.

Hvis der leveres husdyrgødning til anden ejendom, skal der til enhver tid foreligge et ajourført regnskab over gødningsleverancen med anførsel af modtager, leveret mængde, dato og gødningstype.

Der skal til stadighed i samtlige gyllebeholdere være opbygget et tæt flydelag eller anden godkendt afdækning for nedsættelse af afdampning af næringsstoffer og ammoniak.

Vilkår om kontrol

Tilsynsmyndigheden kan forlange, at virksomheden foranlediger gennemført måling/beregning af støjbelastningen af omgivelserne for at dokumentere, at grænserne i vilkår 9 er overholdt.

Målingen/beregningen skal udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 af et hertil akkrediteret laboratorium og afrapporteres som "Miljømåling – eksternt støj". Hvis der ikke konstateres overskridelser af støjgrænser, kan støjmåling højst kræves 1 gang om året. Udgifter i forbindelse med målingen påhviler virksomheden.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af staldene er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugten uden for staldene formindskes.

Øvrige vilkår

Ejerforhold

Ændring i ejerforhold skal meddeles tilsynsmyndigheden.

Offentlig vej

Hvis der ved færdsel på offentlig vej med kørende materiel tabes eller spildes noget på vejen, der er til fare eller ulempe for færdselen, skal dette straks fjernes og vejen rengøres.

Transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionen skal foregå med lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

Under transporten skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke, og fast gødning skal overdækkes.

Sker udkørsel af gylle af en anden end den ansvarlige eller dennes ansatte, skal ovennævnte krav gøres kendt og følges af entreprenøren.

Der stilles ikke krav til transporttidspunkter, men der henledes dog til, at vise hensyn i forhold til de mere belastede tidspunkter, hvor en stor del af biltrafikken kan blive berørt af traktorkørsel. Dette vil typisk være mellem 7.00 og 8.00 og igen fra 16.00 og til 17.00 på hverdage.

Spildevand

Vaskevand fra vask af stalde skal opsamles i gyllebeholder eller separat spildevandsbeholder. Vaskevandet skal herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Sanitært spildevand må ikke tilledes gødningsbeholderen eller udspredes på landbrugsjord.

Godkendelsens gyldighed

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer en forøget eller anden forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Lov om miljøbeskyttelse. Det anbefales generelt at orientere Skjern Kommune, før der foretages ændringer eller udvidelser, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø.

I henhold til Lov om Miljøbeskyttelse, § 41 a, medfører miljøgodkendelsen en retsbeskyttelsesperiode på 8 år. Retsbeskyttelsen skal dog tages med det forbehold, at hvis et forhold er omfattet af § 41 a, stk. 2, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud eller forbud.

Retsbeskyttelsesperioden udløber den 1. december 2014.

Virksomheden er omfattet af bestemmelserne for IPPC- virksomheder, og nærværende godkendelse skal derfor undergå en regelmæssig revurdering mindst hvert 10. år. Første gang dog først efter 8 år, jævnfør Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, § 18.

Kommunalbestyrelsen kan ifølge § 72, stk. 2, i Lov om Miljøbeskyttelse revidere vilkårene i miljøgodkendelsen med henblik på at forbedre egenkontrollen eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet 3 år fra dags dato.

Såfremt godkendelsen ikke er fuldt udnyttet i en periode over 3 år, vil dette blive betragtet som kontinuitetsbrud, og godkendelsen vil blive reduceret til det højeste antal dyr eller DE, som har været over denne periode.

Nærværende miljøgodkendelse omfatter alene forholdet til Lov om Miljøbeskyttelse og fritager derfor ikke virksomheden for at indhente eventuel fornøden tilladelse i medfør af anden lovgivning.

Skjern Kommune fører tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

Tilsyn med harmonibestemmelser og gødningsanvendelse m.v. efter § 28 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. udføres af Plantedirektoratet.

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen omfatter kun forhold, der reguleres af Lov om Miljøbeskyttelse og heraf følgende bekendtgørelser. Ansøger har selv ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Vilkårene for miljøgodkendelsen er udformet med baggrund i:

Lov om Miljøbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001, samt senere ændringer.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed, med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer

Miljøstyrelsens vejledninger nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug.

Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 2. februar 2002 om husdyrhold og arealkrav m.v.

Klagevejledning

I henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11 kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren og enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald samt af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 98-100.

Eventuel klage skal sendes til Skjern Kommune, Teknisk Forvaltning, FINDERUPSVEJ 9, 6900 Skjern. Klagen vil herfra blive sendt videre til Skov- og Naturstyrelsen.

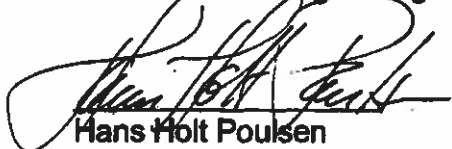
Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 22. november 2006.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 101 i Lov om Miljøbeskyttelse være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort ved annoncering i Skjern Ugeavis den 25. oktober 2006.

På Teknisk Udvalgets vegne

Hans Holt Poulsen
Teknisk Chef
Skjern Kommune

Kurt Larsen
Sagsbehandler
Skjern Kommune

Kopi tilsendt:

Embedslægeinstitutionen for Ringkjøbing Amt
Ringkjøbing Amt, Teknik- og Miljøforvaltningen
Konsulent, Vestjysk Landboforening eller anden rådgiver
Naboerne:

Miljøteknisk beskrivelse

Det ansøgte

Albæk I/S, Albækvej 1, 6900 Skjern har i ansøgning dateret den 14. december 2005 søgt Skjern Kommune om miljøgodkendelse af husdyrproduktion på 1.160 søer, svarende til 269,8 DE, på ejendommen Albækvej 1, 6900 Skjern.

Ejerforhold

Ejendommen ejes af [REDACTED]
Tlf.nr. [REDACTED]
CVR nummer: 26779642
P-nr.: 1009312362

Bedriftens beliggenhed

Bedriften er beliggende på ejendommen Albækvej 1, 6900 Skjern.
På bilag 1 ses en oversigtsplan over området i 1: 100.000
UTM: N 6 200 046 Ø 473 249 (utm32_euref89)

Afstandsforhold til nærmeste naboer fremgår af nedenstående skema:

Anumvej 155	230 m
Anumvej 151	350 m
Anumvej 159	390 m
Anumvej 157	280 m

Øvrige naboejendomme ligger mere end 400 m fra centrum af staldanlægget.

På bilag 2a-d ses en oversigtsplan for tilhørende arealer. Alle tilhørende arealer ligger i Skjern og Tarm Kommune.

Ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Størstedelen af Ringkøbing Fjord er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og EF-habitatområde.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde.

EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Arealer der udbringes husdyrgødning på er i Regionplanen for Ringkøbing Amt udlagt som område med drikkevandsinteresser. 14 ha af udspretningsarealerne ligger i indvindingsoplandet til Skjern Vandværk (vandværk Øst). Arealerne ligger udenfor 1 km-zonen til vandværket.

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af Skjern Å, der er målsat som A-vandløb, hvilket betyder at det er målsat som særligt naturvidenskabeligt interesseområde. Skjern å løber til Ringkøbing Fjord.

Skjern Å er Danmarks mest vandførende vandløb og henhører på den aktuelle strækning i naturtilstand. Skjern Å har en bestand af mange af de sjældnere rentvandsarter, og åens hovedløb er det artsrigeste store vandløb i Danmark. Skjern Å er på den aktuelle strækning målsat A, naturvidenskabeligt interesseområde.

Produktionen

Der er søgt om en årlig produktion sammensat af 1.160 søer med smågrise til 7,2 kg, svarende til 269,8 dyreenheder.

Bedriftens indretning og drift

Bygninger

På situationsplanen i bilag 4 er vist placeringen af ejendommens bygninger. I skemaet nedenfor ses en tabel over arealet af bygningerne

Nr. på bilag 4	Bygning	Bemærkninger
1	Stuehus inkl. garage	199 m ²
2	Lade (gl. kostald)	256 m ²
3	Lade	110 m ²
4	Lade	198 m ²
5	Redskabsrum til skovdrift	6 m ²
6	Svinestald opført 2003	1.918 m ²
7	Gyllebeholder opført 2003	2.553 m ³
8	Ny gyllebeholder	2.553 m ³
9	Ny stald	4.500 m ²

Arealer

Arealet til ejendommen er på 64 ha, hvoraf der kan udbringes husdyrgødning på 48 ha, anden ejet ejendom 79 ha (Ved Vestermarksvej, Tarm). Der er forpagtet et areal på 22,5 ha, og gylleaftaler på 112 ha. Dermed fås et samlet udspretningsareal på 262 ha.

Beskæftigede

4 fuldtidsansatte + ejer

Ventilation

Ventilationsanlægget i staldene er et undertryksanlæg med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger hovedsagelig placeret ved kip. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk.

Staldene har 20 afkast hovedsagelig ved kip med konisk afslutning. Lufthastigheden i luftafkastene er ved maksimal ventilation ca. 8 m/sek., men ved minimum ventilation under 1 m/sek.

Løbe/drægtighedestaldene:

Staldventilationen er på 100 m³ luft pr. time pr. dyr. Der vil opholde sig ca. 1.160 søer i husene. Det giver et luftskifte på 116.000 m³ pr. time.

Farestaldene:

Der vil være en luftudskiftning på ca. 54.000 m³ pr. time i farestaldene (der er her regnet med 270 farestier og et luftskifte på 200 m³ pr. time pr. faresti).

De anvendte m³ luft pr. time pr. dyr er vejledende normer taget fra Håndbog til driftsplanlægning, Landbrugsforlaget.

Energiforbrug

Elforbruget omfatter ventilation, foder- og gødningshåndtering. Det samlede elforbrug er på ca. 162.000 kWh pr. år. Opvarmning af staldene sker ved varmeveksler/oliefyrt. Det samlede forbrug er på ca. 36.400 l olie pr. år.

Foderforbrug

Foderforbruget til de 1.160 søer med smågrise til 7,2 kg er på 1.677.360 FE (foderenheder). (1.446 FE/årsso). Der regnes gennemsnitligt med 1,1 kg foder til 1 FE.

Årligt foderforbrug er på ca. 1.845 ton til besætningen.

Der anvendes fytase i foderblandingen. Fytase er et enzym, der øger fordøjeligheden af det naturlige fosforindhold i foderet.

Det betyder, at man ved anvendelse af fytaseholdigt foder minimerer udledningen af fosfor til det omgivende vandmiljø.

Produktion af gødning

Gødningstypen er gylle fra grisene.

Der produceres 6.200 m³ gylle pr. år, hvilket svarer til 6.200 tons.

Spildevand

Ledes til opbevaring i gyllebeholder.

Kemikalier

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Vedligeholdelse af driftsmaskiner

Der er ingen traktorerne/motorredskaber på ejendommen.

Opbevaring af husdyrgødning

Der er en gyllebeholder på 2.553 m³ fra 2003. Der bygges en ny gyllebeholder på 2.553 m³ i forbindelse med det nye staldbyggeri.

Udbringning af husdyrgødning

Gylle udbringes på marken, med nedfælder og/eller slanger.

Ammoniakfordampningen fra stald forventes at være: 1.609 kg N/år

Ammoniakfordampningen fra lager forventes at være: 599 kg N/år

Ammoniakfordampningen fra mark forventes at være: 2.208 kg N/år

Beregningsforudsætningerne for NH₃ - fordampning fra stald, lager og marker er foretaget i det fællesamtslige regneark version 2 (2).0.

Ovennævnte beregninger er forudsat, at gyllen forsures i drægtighedsstalden. Kommer der nye muligheder som kan bringe ammoniakfordampningen på det krævede niveau, kan der blive tale om, at det tages i anvendelse i stedet for forsuring af gyllen.

Anvendes der ikke forsuring anlæg til gyllen fra drægtighedsstalden skal projektændringen fremsendes tilsynsmyndigheden inden igangsætning af byggeriet.

Kravet til ammoniakfordampning er angivet i VVM-screening af 16. august 2006

Opbevaring og bortskaffelse af affald

Virksomhedens produktion af affald er forholdsvis lille. Ved håndtering, sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald i overensstemmelse med Skjern kommunes regulativ for erhvervsaffald suppleret med denne miljøgodkendelses vilkår vurderes dette at ville foregå miljømæssigt forsvarligt.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i kølecontainere eller under kadaverkappe og afhentes af destruktionsanstalten DAKA efter behov. Container og kadaverkappe er placeret på en plads med stabilgrus ved ejendommen Adelvej 15.

Farligt affald

Der er ingen forekomst af spildolie.

Fluer

Der anvendes kemisk bekæmpelse af fluer i staldene.

Rottebekæmpelse

Der er tegnet kontrakt med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma. Der er opstillet metal-kasser med gift, som firmaet tilser 2 gange årligt.

Støj-, lugtgener

Der kan forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder. Derudover vil ventilationsanlægget være den væsentligste støjkilde.

Det vurderes, at virksomhedens drift ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Lugt:

Genegrænserne for lugt er beregnet ved hjælp af FMK (det fælles amtslige regneark).

1. Geneafstand til boligområde i byzone/sommerhusområde:	391 m
2. Geneafstand til byzone i øvrigt og "samlet bebyggelse":	220 m
3. Geneafstand til boliger udenfor samlet bebyggelse:	124 m

Det er kun områderne 2 og 3 der kan komme på tale her, og da der ikke er nogen beboelse nærmere end 230 m fra det nye staldbyggeri forventes lugtgener ikke at blive et problem fra Albækvej 1.

Afstandene er målt fra centrum af staldanlægget.

Oplysninger om til- og frakørselsforhold

Transport af grise vil forekomme 2 gange ugentligt.

Transport af gylle vil kun forekomme i forbindelse med markarbejdet.

Modtagelse af foder sker 1 gang om ugen. Endvidere vil der være traktorkørsel i forbindelse med markarbejdet.

Øvrige miljøforhold (vandforsyning m.v.)

Ejendommen modtager drikkevand fra offentligt vandværk.

Det sanitære spildevand kommer fra den private bolig.

Mængden af sanitært spildevand kendes ikke, men alt sanitært spildevand ledes gennem en bundfældingstank til nedsivningsanlæg.

Staldene opvarmes ved hjælp af varmeveksler/oliefy.

Olietanken er på 1.200 l og er placeret i Stald BBR nr. 9 (se bilag 4).

Resumé

Virksomheden har adresse på Albækvej 1, 6900 Skjern. Ejendommen ligger i det åbne land.

Skjern Kommune modtog ansøgning fra virksomheden den 28. august 2006.

Virksomheden har produktion af 1.160 søer med smågrise til 7,2 kg pr. år, svarende til 269,8 DE. Der udvides med 4.500 m² staldbygning. Der er 4 beskæftiget fuldtidsansatte medarbejdere foruden ejerne.

Miljøteknisk vurdering

I forbindelse med driften af Albækvej 1, 6900 Skjern forekommer der situationer og affaldsprodukter, der kan medføre en støj-, jord-, vand- og luftforurening af omgivelserne.

I miljøgodkendelsen er der således fastsat en række vilkår, som skal sikre, at forurening af omgivelserne begrænses.

Det er vurderet, at virksomheden kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og uden risiko for forurening, såfremt denne miljøgodkendelses vilkår efterleves.

Støjbelastning

Det vurderes, at de væsentligste støjkloder vil være ventilationsafkastene samt kørsel med traktorer og lastbiler.

Det vurderes, at virksomhedens drift ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Jord- og vandforurening

Jord- og vandforurening undgås ved at opsamle og opbevare gødning og spildevand i dertil egnede beholdere samt ved varetagelse af de til enhver tid gældende regler for udbringning af husdyrgødning. Reglen om sammenhæng mellem dyr og udsprædningsareal, også kaldt harmonikrav, er, at der minimum skal være et udsprædningsareal på 192,7 ha ved 269,8 DE.

Så på nuværende tidspunkt opfyldes harmonikravet.

Der er i gødnings- og markplanen regnet med udsprædning og produktion af 6.200 m³ gylle. Gyllebeholderne er samlet på 5.106 m³, og endvidere er der gyllekanaler med en kapacitet på 600 m³.

Håndtering af pesticider foregår forsvarligt, idet der ikke påfyldes kemikalier og skyllevand på sprøjteudstyr på ejendommen, og rengøringen af sprøjteudstyr foregår i marken.

Luftforurening

Det vurderes, at luftforureningen hovedsagligt består af støv- og lugtgener fra stalde og disses ventilationsafkast.

Der er endvidere lugtgener fra udbringning af husdyrgødning.

Søer er den gruppe blandt grise der afgiver færrest lugtenheder.

Lugt fra gylle består af mindst 200 forskellige kemiske forbindelser. Nogle stoffer kan menneskets næse erkende ved meget lave koncentrationer f.eks. smørsyre ved 0.004 ppm (milliontedele), mens andre stoffer først erkendes ved 15-20 ppm.

Ved hjælp af regnemodellen i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udarbejdet af MLK-Fyn, beregnes her geneafstand og konsekvensområde for lugt.

1.160 søer med en vægt på 220 kg giver 15.159 LE/s.

Denne lugtemission vurderes at have et konsekvensområde på 519 m og geneafstandsområde på 220/124 m. Geneafstanden er vurderet efter, at naboer er boliger i landzone uden for landsby og uden for samlet bebyggelse.

Der har ikke tidligere været klager over lugt fra denne ejendom, og udvidelsen forventes ikke at give væsentlige lugtgener for de omkringboende.

På trods af ovenstående antagelser bliver der taget følgende tiltag til minimering af eventuelle lugtgener:

Staldene vaskes hver uge. Driftslederen / ejer vil også fremover sørge for god hygiejne og driftspraksis i staldene, hvilket de foreløbige resultater fra igangværende afprøvninger (Landscentret) viser, reducerer lugten fra staldene væsentligt.

I de nye stalde bliver der delvis spaltegulv, hvilket er besluttet med henblik på at minimere lugten og ammoniakfordampningen fra staldene.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der anvendes bedste tilgængelige teknik ved etablering af delvise spaltegulve i alle staldafsnit. Dette medfører lavere ammoniakfordampning samt mindre lugtafgivelse via ventilationsluften (30%).

Der opsættes loftventiler, der er med til at holde temperaturen nede i staldene. Det giver mindre modstand for ventilationsanlægget, som derfor ikke behøver at anvende så meget energi for at trække luften igennem staldene. Sænkning af temperaturen giver fordele med hensyn til lugtafgivelse fra gyllekanaler mm og grisenes søleadfærd aktiveres ikke i samme grad ved de lavere temperaturer.

Lysen i staldene slukkes efter arbejdstid, så der kun er vågebelysning. Det sparer energi, og øger velfærdens hos grisene, der også har brug for mørke.

Ventilationsanlægget samt varmelamper er lavenergi, som giver en besparelse på elforbruget.

Styring af næringsstoffer via mark- og gødningsplan /regnskab kombineret med 10,85 måneders opbevaringskapacitet for gylle fremmer udnyttelsen af næringsstoffer med mindre udvaskning og tab til omgivelserne til følge.

Der er i forbindelse med screeningsafgørelsen af 16. august 2006 redegjort for, at den fremtidige drift af arealerne vil medføre en ikke uvæsentlig reduktion af kvælstofudvaskningen fra arealerne, samt et lavt niveau for fosforoverskud på arealerne.

Der anvendes fytase i foderblandingen. Fytase er et enzym, der øger fordøjeligheden af det naturlige fosforindhold i foderet.

Det betyder, at man ved anvendelse af fytaseholdigt foder minimerer udledningen af fosfor til det omgivende vandmiljø.

Foderblandingerne er lavenergiblandinger, hvilket mindsker kvælstofudskillelsen i gyllen. Det bidrager til mindsket lugtudskillelse og ammoniakfordampning.

Fluer bekæmpes ved anvendelse af kemisk bekæmpelse.

Affald

Af affald kan specielt nævnes døde dyr, spildolie og medicin.

Affaldet håndteres i dag efter gældende regler.

Bilag

Bilag 1 Afstande til naboer.

Bilag 2a-c Udspretningsarealer til Albækvej 1, Natur - §3 arealer

Bilag 3 Fællesamtslige regneark

Bilag 4 Oversigtskort med angivelse af BBR-nr.

Bilag 5 Transportveje

Skala: 1:100.000

Skjern

Tarm

Bilag 2a
Ejendom 2

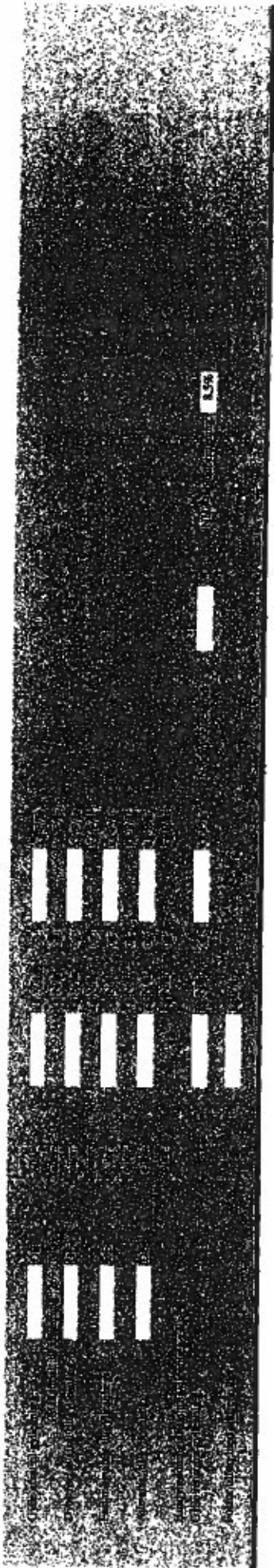

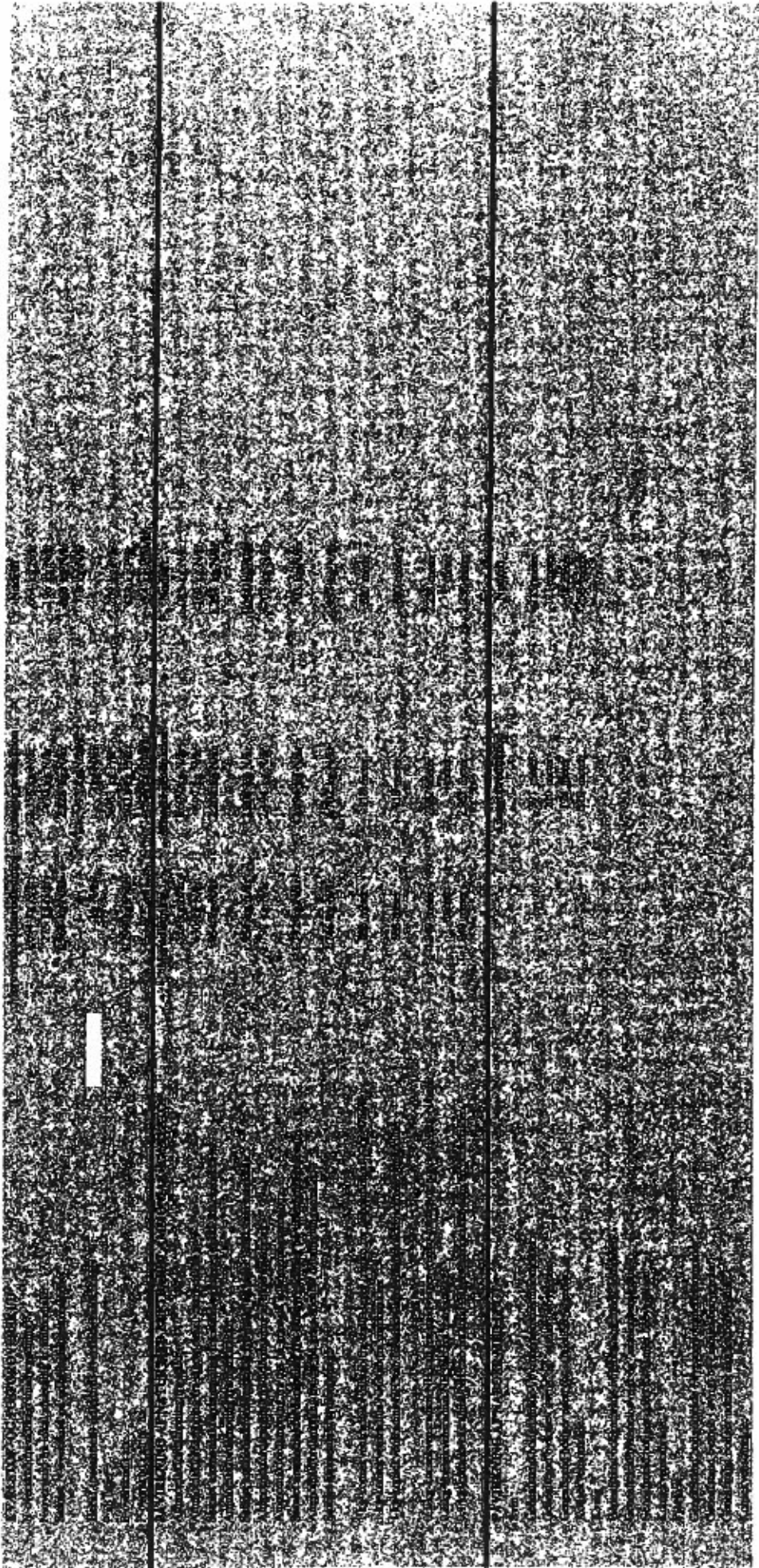

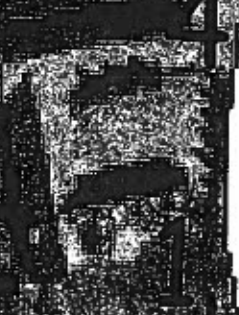
Bilag 4

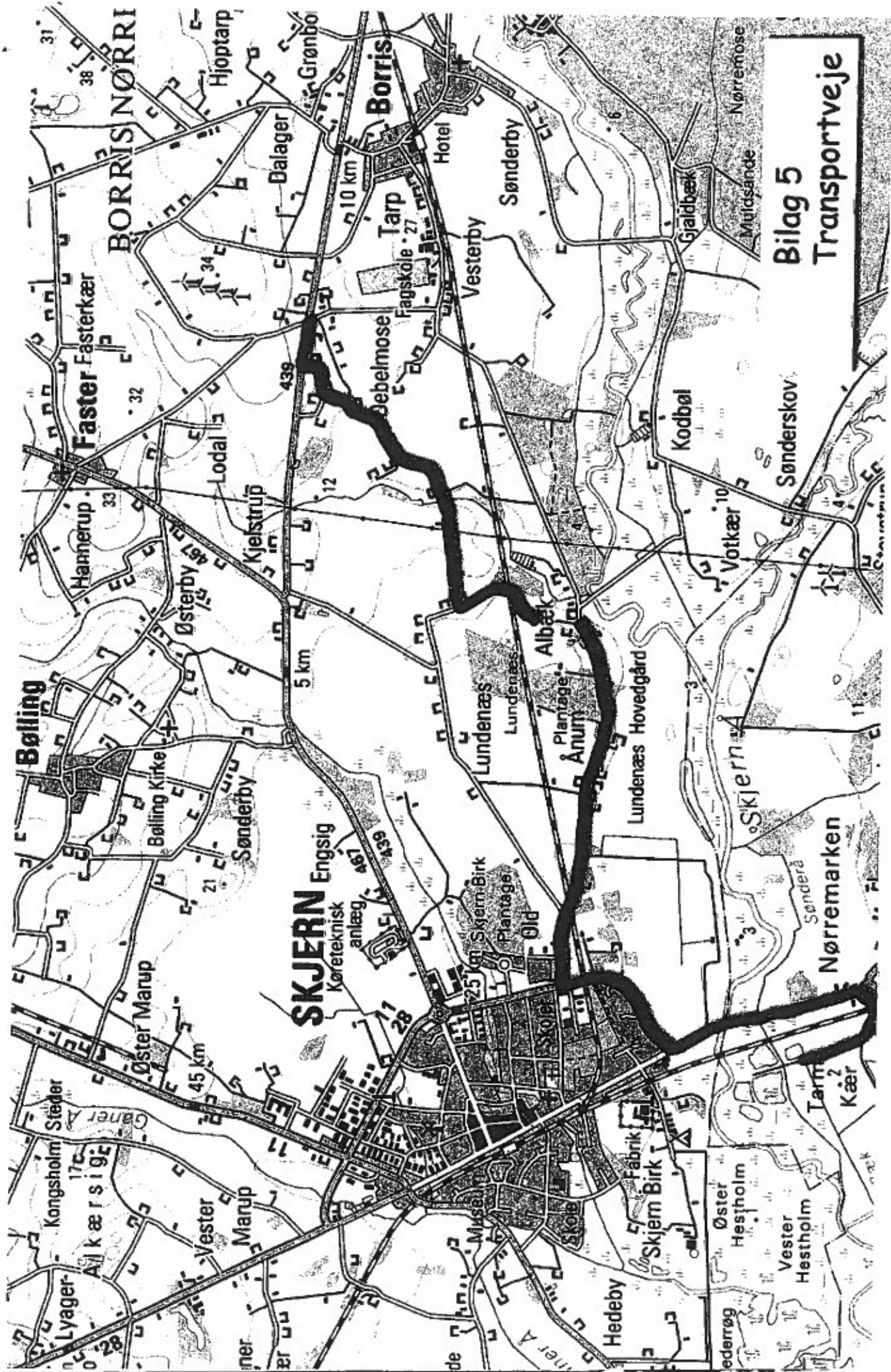
Afbækvef

2

4

Bilag 5
Transportveje